

В Україні відзначають День журналіста: історія свята

Ваша зброя - слово,
Штик у вас - перо,
Їх використовуйте
Людам на добро!

Вітаю зі святом
Журналістів усіх!
Нехай вам буде радісно,
Нехай на вас чекає успіх!
Нехай все буде на ура -
Статей вдалих "на-гора"!

В Україні 6 червня відзначається День журналіста. Свято призначено Указом президента Леоніда Кравчука у 1994 році. Саме цього дня, 6 червня 1992 року, Спілка журналістів України була прийнята до Міжнародної федерації журналістів, яка є найбільшою в світі організацією професійних працівників ЗМІ.

Перші газети

Журналістика бере початок ще з часів Юлія Цезаря, який почав публікувати "Діяння сенату", а згодом "Щоденні громадські дощечки", на яких записували хроніку подій. Приблизно з 911 року в Китаї почав виходити "Цзінь бао" ("Столичний вісник"). Вважається, що перша газета вийшла друком у 1605 році у французькому Страсбурзі. А перше успішне щоденне друковане видання з'явилося в Британії — газета The Daily Courant друкувалася з 1702 по 1735 рік.

З часом і з розвитком суспільства преса сформувалася як впливовий соціальний інструмент під титулом "Четверта влада". Цей вислів, який згодом став широкоживаним терміном, приписують авторству Томаса Карлейля і Жан-Жака Руссо.

Журналістика в Україні

В Україні професія журналіста виникла лише в XIX столітті, і виконувала доволі обмежену в ідеологічних рамках функцію. Російська імперія, а згодом і Радянський Союз дозволяли рухатися журналістиці лише в межах пропаганди та впливу на маси з вихваланням соціалістичних ідей та політики партії.

Журналістика в підпіллі

Втім, навіть у таких умовах були спроби вільної журналістики. Приміром, у 1916 році почала видаватися газета "Шлях", яка мала проукраїнське націоцентричне спрямування. Багато видань перейшли в розряд підпільних під час радянської окупації Західної України. В повстанських криївках у 40-х роках звучало радіо "Афродіта", яке доносило до слухача українську ідею.

Українське радіо

Українське радіо працює в ефірі вже впродовж 95 років. Весь цей час, за будь-якої влади, воно мало проукраїнську позицію і націотворче значення. Мовлення велося виключно українською мовою, а у фонотеці УР досі зберігаються унікальні записи з найвидатнішими українцями.

Епоха "темників"

Відродження української журналістики почалося з початком незалежності, але дуже швидко пострадянська влада почала запроваджувати "темники", які диктували журналістам, у якому руслі подавати матеріали. Епоха "темників" закінчилася лише з поваленням режиму Віктора Януковича та перемогою Революції Гідності у 2014 році.

Суспільне мовлення

Зараз журналістика стала на шлях сповідування дотримання стандартів. В Україні запрацювало багато інституцій, які слідкують за дотриманням світових стандартів журналістики та проводять навчання для представників ЗМІ.

Суспільне мовлення в Україні утворено у 2015 році, тоді ж відбулося роздержавлення ЗМІ, а вся державна мережа телебачення та радіо перейшла на суспільний формат. На сьогодні Суспільне є прикладом якісної журналістики, яка працює з дотриманням усіх стандартів та постійно розвивається.

Українське радіо вітає всіх журналістів з професійним святом та зичить розвитку визнання і свободи!